

LABORAL KUTXA TALDEAREN JASANGARRITASUN- POLITIKA

DATA: 2026ko otsaila

Mantentze-lanen ardura duen zuzendaritza	Jasangarritasun Bulegoa
Onesteko ardura duten organoak	Kontseilu Errektorea Aldez aurretik, honek baliozkotu behar du: Jasangarritasun Batzordea
Berrikuspenaren aldizkakotasuna ¹	Aldizka berrikusiko da eta, aldaketarik proposatuz gero, 2. atalean deskribatutako organoetara helaraziko da, onesteko.
Azken berrikuspenaren data	2026eko otsaila

Bertsioen kontrola	
Data	Deskribapena
2021/12/15	LABORAL Kutxa Taldeko Politika sortzea
2022/02/21	LABORAL Kutxako Jasangarritasun Batzordean aurkeztea
2022/02/28	Kontseilu Errektorean aurkeztea eta hark onestea
2023/09/29	Eguneratzea, ESG Inbertsio, Finantzaketa eta Aseguramendu Politika onartu ondoren eta Zentzuaren gogoeta eta gero
2024/3/1	Barne Auditoretza egiaztatu ondorengo berrikuspena, natura- eta biodibertsitate-arriskuak sartzeko
2025/11/28	Arriskuen taxonomian sartutako ESG arriskuen azpitipologiei dagozkien definizioak sartzea
2026/2/27	Auditoretza eta Araudia Betearazteko Batzordearen rola jasangarritasunari buruzko informazioan sartzea, barne-auditoretzaren ondoren

¹ Horrez gain, inplikaturako areek dokumentuaren atal jakin bat berrikusteko eska dezakete. Kasu horretan, Jasangarritasun Bulegoa arduratuko da eskatutako aldaketak aztertzeaz, politika aldatzeaz eta dagokien organoei aurkezteaz, aldaketak baliozta ditzaten.

Edukiaren taula

1. SARRERA. HELBURUA ETA APLIKAZIO-EREMUA	4
1.1. Politikaren xedea.....	4
1.2. Aplikazio-eremua. Entitate lotuak	5
1.3. Politikaren gobernantza.....	6
2. ERREFERENTZIA-ESPARRUA ETA PRINTZPIO OROKORRAK	6
2.1. Erreferentzia-esparrua	6
2.2. Jasangarritasunaren printzipio orokorrak	6
2.3. Jasangarritasunaren analisi estrategikoa eta epe luzekoa	7
3. JASANGARRITASUNAREN ARLOKO JARDUKETA-ESPARRUA.....	7
3.1. Interes-taldeen gestioa.....	7
3.2. Jasangarritasunaren arloko jarduketa-guneak.....	9
4. GOBERNU KORPORATIBOA: ZEREGINAK ETA ERANTZUKIZUNAK	10
4.1. Kontseilu Errektorea.....	10
4.2. Arrisku Batzordea (jasangarritasun-arriskuen gestioa)	11
4.3. Auditoretza eta Araudia Betearazteko Batzordea	12
4.4. Jasangarritasun Batzordea	13
4.5. Jasangarritasun-taldea.....	14
4.6. Jasangarritasun Bulegoa.....	14
4.7. Jasangarritasunari buruzko informazioa eta txostena.....	14

1. SARRERA. HELBURUA ETA APLIKAZIO-EREMUA

Ekonomia jasangarriaren bidean aurrera egiteko beharrezkoak diren neurriak abiaraztearen ondorioz arriskuak eta aukerak sortzen ari dira, eta horrek ikuskatzaileen, erregulatzaileen, banku zentralen eta beste interes-talde batzuen arreta piztu du. Hori dela eta, jasangarritasunarekin lotutako arriskuen eta finantza-aukeren analisia sartzen ari dira batzuk eta besteak euren lan-agendetan. Gainera, agerian geratu da jasangarritasunaren ondoriozko erronkek aurrekaririk gabeko aldaketak dakartzatela erakunde guztientzat, estandar berrietara egokitzeko.

LABORAL Kutxa Taldea erronka horien jakitun da, eta eskura dituen baliabideak eta bitartekoak erabiltzen ari da egoera berri horretara moldatze aldera. Esan beharra dago, hasiera-hasieratik eta kreditu-kooperatiba denez gero, kudeaketa etikoa, banku-jarduerak gizartean duen eraginarekiko ardura, korporazioaren gobernantza ona eta ingurumenaren babesa izan direla LABORAL Kutxaren lehentasunak.

Taldeak bere gain hartzen du justizia eta kohesio sozial handiagoa lortzen laguntzeko erantzukizuna, komunitateari zerbitzua emateko bokazioari jarraikiz. Era berean, Taldeak presentzia duen komunitateetan trantsizioaren bidean aurrera egin dezaten bultzatu nahi du, ingurumenaren aldetik jasangarria eta gizartearen aldetik bidezkoa den trantsizioa lortzearen.

Finantza-sistema jasangarri baterantz aurrera egiteko, Taldeak konpromiso sendoa du Nazio Batuen Banku-jarduera Arduratsuaren Printzipioetan eta 2030 Agendaren Garapen Jasangarriko Helburuetan zehaztutako printzipioekin.

Hori dela eta, Taldeak "Jasangarritasun Politika" hau (aurrerantzean, "Politika") onartu du, esparru horretan zer ikuspegi izango duen zehazteko, betiere bere misioarekin, ikuspegiarekin eta balioekin bat etorruta.

Politika horren osagarri, jasangarritasunaren arlo espezifikoak garatzen dituzten beste politika batzuk ezarri dira, hala nola ESG inbertsio, finantzaketa eta aseguramendu politika, Erosketa jasangarrien politika, edo Jasangarritasun-arriskuak txertatzeko politika.

1.1. Politikaren xedea

Politika honetan, LABORAL Kutxa Taldeak jasangarritasunaren arloan jarduteko aintzat hartu behar dituen oinarritzko printzipioak zehaztu eta ezartzen dira. Zehazki, hauek dira Politikaren helburuak:

- Ekonomia-eredu jasangarria lortzeko bidean **Taldeak gizartearekin eta bere interes-taldeekin duen lankidetzakonpromisoa eta inplikazio-maila** nabarmentzea.
- **Jasangarritasun-estrategia arautuko duten printzipioak** ezartzea, epe luzeko ikuspegiarekin. Helburua da interes-taldeentzat ahalik eta baliorik handiena sortzea eta ingurumen-, gizarte- eta gobernantza-aukerak eta arriskuak eraginkortasunez kudeatzea.

Politika honen ondoreetarako, jasangarritasuna lortuko bada, ingurumen-irizpideak (I), irizpide sozialak (S) eta gobernantza-irizpideak (G) irizpideak txertatu sartu behar dira. Europako esparruan², hauek dira irizpide bakoitza osatzen duten faktore nagusiak:

- **Ingurumen-faktorea:** enpresa edo gobernu batek klima-aldaketaren arloan egiten duen ekarpena barne hartzen duten faktoreak, hala nola berotegi-efektua eragiten duten gasen isurtzeak, energiaren erabilera eta eraginkortasuna, ura, airea, lurzorua erabilera eta kudeaketa, lurzorua degradazioa, desertifikazioa, lurzorua zigilatzea, hondakinen kudeaketa, natura, biodibertsitatea eta ekosistemen babesa.
- **Faktore soziala:** gizartean eta komunitatean duen eragina aztertzen du, besteak beste LANEren oinarritzko hitzarmenen ezarpenari, gizarteratze/desberdintasun-mailari, aniztasunari, salatzaileen

² 2020/852 (EB) Erregelamendua, inbertsio jasangarria ahalbidetzeko esparru bat ezartzei buruzkoa, eta 2019/2088 (EB) Erregelamendua aldatzen duena, eta EBaren RTS Proiektua, 3. zutabeko ESG arriskuen dibulgazioari buruzkoa

babesgabeziei, giza eskubideen politikari, giza kapitalean egindako inbertsio-mailari eta komunitateei erreparatuz.

- **Gobernantza-faktorea:** enpresen gobernantzan interesa duten alderdien eskubide, erantzukizun eta itxaropenak zehazten dituzten arau eta printzipioak hartzen ditu barne. Eremu horretan aintzat hartzen diren faktoreen artean daude arma polemikoekiko esposizioa, berdintasuna eta aniztasuna, ustelkeriaren eta eroskeriaren aurkako politikak, eta gardentasuna.

Halaber, esan behar da Politikak adierazgarritasun-ikuspegi bikoitzetik³ edo materialtasun bikoitzetik heltzen diola jasangarritasunari:

- **Finantza-adierazgarritasuna:** klima-aldaketak (arrisku fisikoak eta trantsizio-arriskuak) eta gainerako ingurumen- eta gizarte-arriskuek finantza-entitateen kontuetan edo inbertitzen duten kontrako alderdietan izan dezaketen eragina da. Alderdi horrek entitateen edo kontrako alderdien balioari eragiten zaion kaltearen berri eman, eta haien bilakaera, finantza-eragintza eta egoera azaltzen ditu.
- **Ingurumen-adierazgarritasuna eta adierazgarritasun soziala:** entitateen eta kontrako alderdien jarduerak klima-aldaketan, ingurumenean eta gizartean duen eraginari dagokio.

Politika honetan ezarritakoaz gain, Taldeak beste barne-politika eta -prozedura espezifiko batzuk ditu ESG irizpideak bere jardueran integratzeko. Politikan jasotako printzipioak zehaztasun handiagoz arautzen dira.

1.2. Aplikazio-eremua. Entitate lotuak

Politika hau **zeharkakoa** da, eta, beraz, une oro aplikatu ahal izango zaie LABORAL Kutxa Taldeko entitateei. Taldeko area eta sozietate guztiei dagokie, eta, hortaz, euren eguneroko jardueran sartuko dituzte Politikan zehaztutako printzipioak.

Gainera, Taldeko entitate guztietarako erreferentziako dokumentua da, jardunbiderik egokienak biltzen baititu, eta, beraz, erreferentzia-esparrua izango da Taldean gobernu korporatiboko politikak eta sistemak ezarri eta garatzeko, eta horiek bat etorri beharko dute Politikarekin.

Taldeko entitateetako gobernu-organismoek beharrezko erabakiak hartu beharko dituzte Politika honetako neurriak txertatzeko, honako hauetan hasotakoarekin bat:

- Kreditu-entitateen antolamendu, gainbegiraketa eta kaudimenari buruzko ekainaren 26ko 10/2014 Legearen 29. artikuluan; horren arabera, administrazio-kontseiluak beste batzuen eskuetan utzi ezin dituen eginkizunetako bat da erakundea gobernatzeko sistemaren eraginkortasuna zaintzea, kontrolatzea eta aldiaren behin ebaluatzea. Horretarako, egun dituzten edo etorkizunean sor daitezkeen arriskuak identifikatu, kudeatu, kontrolatu eta jakinarazteko prozedura eraginkorrak ezarri beharko dituzte.
- Taldeko entitateetako Kontseiluaren erregelamenduak. Horiek ezartzen dutenez, entitate bakoitzeko Kontseiluaren eskumenetako bat bere entitateko politika eta estrategia orokorrak zehaztea da.

Politika pixkanaka ezarriko da, eta kontuan hartuko dira, betiere, enpresa-ereduarekin eta Taldeko entitate bakoitzaren jarduerekin lotutako arriskuen mota, eskala eta konplexutasuna, bai eta kasu bakoitzean aplikatu beharreko araudia ere, araudiak berak onartzen duen proportzionaltasun-irizpideari jarraituz.

³ Batzordearen jakinarazpena: Txosten ez-finantzarioak aurkezteko jarraibideak: Klimari buruzko informazioari buruzko gehigarria (2019/C 209/01)

1.3. Politikaren gobernantza

Politika honen proposamena Jasangarritasun Bulegoak egin du. Eskalatzeak Jasangarritasun Batzordea —Zuzendaritza Kontseiluaren mendekoa— hartu du barne, eta, azkenik, Entitateko Kontseilu Errektoreak onetsi du, 2022/02/28ko bilkuran.

Dokumentu hau aldiari behin berrikusiko da, Jasangarritasun Politika aldatu behar den aztertzeke.

Politikan aldaketarik egitea erabakitzen bada, Jasangarritasun Bulegoak eguneratze-proposamena aurkeztuko dio Jasangarritasun Batzordeari, hark azter dezan. Azkenik, Kontseilu Errektoreak aztertu eta, hala badagokio, onetsiko du, Entitateko estrategia zehazteko arduradun nagusia den aldetik.

2. ERREFERENTZIA-ESPARRUA ETA PRINTZPIO OROKORRAK

2.1. Erreferentzia-esparrua

Politika hau egiterakoan, jasangarritasunaren arloan Kontseiluak onartutako beste politika orokor batzuetan garatuta ez dauden gaiak dagokienez, honako hauek hartu dira kontuan: alde batetik, Europako Banku Agintaritzak, Aseguruen eta Erretiro Pentsioen Europako Agintaritzak, Europako Banku Zentralak, Espainiako Bankuak, eta Finantza Sistema Ekologizatzeko Banku Zentralen eta Ikuskatzaileen Sareak (NGFS) egindako gomendioak; eta, bestetik, Balore Merkatuaren Batzorde Nazionaleko sozietate kotizatuen Gobernantza onaren Kodea eta txosten ez-finantzarioak aurkezteko zuzentarauak (Klimarekin lotutako informazioari buruzko gehigarria).

Halaber, jasangarritasunaren arloko nazioarteko konbentzio eta protokoloetan, jokabide-kodeetan eta nazioartean aplikatzen diren gidetan jasotako jardunbiderik onenak hartu dira oinarri. Horien artean, hauek hartu ditugu aintzat, arreta bereziarekin: Nazio Batuen Garapen Jasangarriko Helburuak, Parisko Ituna, Banku-jarduera Arduratsuaren Printzipioak, Inbertsio Arduratsuaren Printzipioak, Aseguruen Jasangarritasunerako Printzipioak, Balioak dituen Banka baterako Itun Globala eta Nazio Batuen Mundu Ituna (*Global Compact*).

2.2. Jasangarritasunaren printzipio orokorrak

Taldearen Jasangarritasun Planaren Printzipio Orokorraren helburua Taldearen negozioa, finantza-zerbitzuak eta eguneroko jarduera ESG irizpideekin bat etor daitezen lortzea da, irauteko asmoarekin eta interes-taldeekin lankidetzan, betiere. Bat etortze hori jasangarritasunaren arloko jarduketaren printzipio orokor hauetan oinarritzen da:

- **Jasangarritasuneko estrategia** bat zehaztea, epe luzean Taldearen estrategia orokorrarekin, haren identitate kooperatiboarekin eta ikuspegiarekin, xedearekin, balioekin eta konpromisoekin bat datorrena, Taldearen asmoa islatuko duena eta Taldeko entitateen jardueran jasangarritasuna pixkanaka sartzen lagunduko duena.
- Garapen jasangarria bultzatzea, interes-taldearen parte-hartze proaktiboa sustatuz eta, bereziki, bezeroei ekonomia jasangarriagorako trantsizioa egiten lagunduz, haien beharretara egokitzen diren **finantza-produktuak eta -zerbitzuak** eskainita.
- **Jasangarritasunean oinarritutako gobernantza** sendo eta gardena sustatzea, estrategia lortu eta interes-taldeentzako epe luzeko balioa sortzeko.
- Negozio-eredua sendotzea, **arriskuen gestio** zuhur eta orekatu bat oinarri hartuta, jasangarritasunak berekin dituen arriskuak identifikatuz, neurtuz eta eraginkortasunez kudeatuz, adierazgarritasunaren ikuspegi bikoitza kontuan hartuta.

- **Dibulgazioko eta komunikazio gardeneko** jardunbideak ezartzea, interes-taldeek beharrezko informazioa izan dezaten Taldearen bilakaera, emaitzak, egoera eta jardueraren eragina ulertzeko.

Taldeak, bere antolamendu-egituran, jasangarritasunaren kudeaketarekin lotutako zereginak eta erantzukizunak zehaztu ditu, eta Entitateko area guztiek parte hartu izan dute horretan.

2.3. Jasangarritasunaren analisi estrategikoa eta epe luzekoa

LABORAL Kutxak garrantzi handia ematen dio jasangarritasunaren kudeaketari, ondo baitaki zeinen garrantzitsua den jasangarritasuna finantza-sektorerako. Gainera, bere nortasun kooperatiboa oinarri duen ikuspegi estrategikoa du, gestioan soilik oinarritutako ikuspegiak alde batera utzita. Hala, Taldearentzat balioa lortzeko, gobernu eta estrategia korporatiboko printzipio egokiak behar dira, eta horiek jasangarritasunaren gestio-esparrua ezartzean agerian jarri. Gizarteari bidezko gizarte- eta ingurumen-aurrerapena izaten etikoki laguntzeko konpromisoa kooperatibaren jatorrizko xedean dauden faktoreetako bat da.

3. JASANGARRITASUNAREN ARLOKO JARDUKETA-ESPARRUA

3.1. Interes-taldeek gestioa

Taldeak harremana du hainbat pertsona, talde eta erakunderekin, eta horien guztien multzoa hartzen du interes-taldetzat. Hiru multzotan sailkatzen ditu:

- Taldearekin transakzio ekonomikoak egiten dituztenak (adibidez, bezeroak, langileak eta hornitzaileak);
- Transakzio ekonomikorik egin ez baina Taldean gizarte- eta ingurumen-ikuspegitik interes handia dutenak (adibidez, GKEak, elkarteak, agintariak eta hedabideak);
- Taldeari hausnartzen, birpentsatzen eta aukera berriak aztertzen laguntzen dioten ikuspuntu eta ezagutza berriak ematen dituztenak (adibidez, aholkulariak).

LABORAL Kutxa taldeak interes-taldeekiko (stakeholders) elkarriketa bultzatzea eta bideratzea lortu nahi du, ESG helburuak betetzen laguntzeko, esate baterako, prozesuak eta jardura deskarbonizatzeko trantsizio-planetan laguntza emanez.

Taldearen xede diren ESG konpromisoen eta balioen ildotik, bezeroari laguntzeko eta engagement-eko jardura aztertuko da, bazterketaren edo murrizketaren aurrean. Engagement horrek esan nahi du lankidetzan arituko dela baztertuta edo mugatuta dauden edo egoteko arriskuan dauden sektoreetako kontrako alderdiekin, desinbertsiorik eta/edo ez berrituz gerta ez dadin, elkarriketaren bitartez, sektore edo egoera desiragarrietarako trantsizio-estrategia bat sortzeko eta bultzatzeko helburuarekin. Trantsizio hori egingarria ez den kasuetan edo gerora sortutako egoera larrien kasuan soilik planteatuko litzateke bezeroarekiko edo kontrako alderdiarekiko harremana etetea, modu ordenatuan betiere.

Kreditu-kooperatiba gisa, LABORAL Kutxaren kapital soziala lan-bazkideen (langileen), bazkide laguntzaileen (langile izandakoen), kooperatiba elkartekideen eta gainerako pertsona fisikoen (bazkide bezeroen) artean dago banatuta. Taldeak haien beharrak eta itxaropenak asetzeko egiten du lan, haien artean eskubide- eta betebeharrak berdintasuna bermatuz, edozein direla ere haien parte-hartzea, ezagutzak edo hierarkia-maila. Horiek ez dira interes-talde espezifikoetat hartzen, euren itxaropenak gainerako taldeen barruan sartzen baitira.

A. Langileak

Plantilla da, bereziki, estrategia betetzeko eragile nagusia eta negozioaren jasangarritasuna bermatzeko giltza. Langileek rol bikoitza dute, langile ez ezik kooperatibako bazkide ere badirelako, eta hori bereizgarria izan da historikoki; izan ere, finantza- eta aseguru-jarduera modu jasangarriagoan garatzea ahalbidetu du: «Bada beste modu bat» ikurritzaren arabera. Beraz, Taldeak aurrera egiten jarraituko du ekintza-lerro hauetan:

- Aniztasuna errespetatzea, edozein bereizkeria-mota baztertuz eta berdintasuna sustatuz.
- Langile guztiek jokabide-printzipio eta arau etiko eta arduratsuen arabera jardun dezaten zaintzea, eta Etika eta Jokabide Profesionalaren Kodea bete dezaten.
- Langileak gizarte- eta ingurumen-arazoez eta esparru horietako aukerez eta jardunbide egokiez ohartzeko programak sustatzea.
- Langileen gaitasunen garapena sustatzea, prestakuntza integralaren bidez.
- Osasun eta ongizate fisiko eta psikosozialaren etengabeko hobekuntza sustatzea.

B. Bezeroak

Taldearen helburua da **bezeroekin etikan eta konfiantzan oinarritutako epe luzeko harremanak** eraikitzea, bezeroen beharretara egokitzea, haien itxaropenak betetzen dituzten eta bidezko **garapen jasangarria** lortzen laguntzen duten **kalitatezko produktuak eta zerbitzuak** eskainiz, eta **haien gogobetetasun-maila hobetzea, zerbitzuaren kalitatean bikaintasuna lortuz**. Ildo horretan, balio-proposamenak konpromiso hauek ditu oinarri:

Estrategiarekin bat datozen kalitatezko produktu eta zerbitzuak.

- Gizarte- eta ingurumen-alderdiak integratzen dituzten eta pertsona bakoitzaren beharretara eta arrisku-profilera egokituta dauden produktuak eskaintzea.
- Negozio-eredu jasangarrietarako trantsizioa bultzatzea eta bezeroei trantsizio hori egiten laguntzea, portaera edo jarduketa horiek sustatuko dituen palanka eta eragile gisa jokatz, eta, aldi berean, prozesuan pertsonak edo sektoreak *atzean ez uzteko* betebeharra kontuan hartuz.
- Finantza- eta aseguru-hezkuntza sustatzea, egungo bezeroei eta izan daitezkeenei finantza-produktu eta -zerbitzuei buruzko informazioa eta beharrezko ezagutza egokiak emateko, informatutako erabakiak har ditzaten.

Arriskuaren gestio eraginkorra eta integrala

- Bezeroengan eragina izan dezaketen ohiz kanpoko egoerak arretaz aztertzea, haietarako soluzioak aurkitzen saiatzeko, eta gizarte-bazterketako egoeran dauden edo egon daitezkeen taldeei kasu gitea.
- Erabakietan, finantza- eta arrisku-irizpideez gain, ESG irizpideak sartzea, Politika honi jarraituz eta jasangarritasunaren ondoriozko arriskuen gestioa lantzen duten gainerako politiken arabera.
- Arreta berezia jartzea legez kanpoko jarduketan finantzaketa prebenitzeko eta saihesteko, kapital-zuritzea eta terrorismoaren finantzaketa prebenitzeko arauak betez, eta beharrezko neurri osagarriak hartuz.

Epe luzeko harremanak eta bezeroaren gogobetetasuna:

- Gogobetetasunari buruzko inkestak egitea eta bezeroarentzako arreta-zerbitzua indartzea, bezeroek Taldeari buruz zer iritzi duten ulertzeko eta identifikatutako hobekuntza-arloei ekiteko.
- Bezeroek Taldearen produktu eta zerbitzuak eskura izan ditzaten erraztea, kanal anitzeko eskaintza baten bidez, finantza-bazterketari aurre egiteko.
- Komunikazio gardena eta arduratsua izatea, eta egiazkoa, nahikoa eta egokia den informazioa ematea.
- Bezeroen datuak modu pertsonalean babestea, datuak babesteko politika etengabe hobetuz eta kontrolatuz.
- Teknologia eta prozesu berriak (hala nola adimen artifiziala, big data, blockchain teknologia, machine learninga edo sor daitezkeen beste batzuk) ezartzean etikaren eta jasangarritasunaren ikuspegia aintzat hartzea.

C. Hornitzaileak

Hornitzaileak beharrezkoak eta ezinbestekoak dira Taldeak bere zerbitzuak eman ahal ditzan. Era berean, badaki trakzio-gaitasuna duela eta enpresa hornitzaileak bultzatzea gizarte- eta ingurumen-alderdietan gero eta jasangarriagoa den jardura bat izatera. Hori dela eta, balio-kate osoan zehar enpresa hornitzaileak hautatu eta kudeatzean jasangarritasun-irizpideak erabiltzen jarraituko dugu: etikan, konfiantzan eta gardentasunean oinarritutako harremanak; tokiko erosketako irizpideak; hautaketan ingurumen- eta gizarte-baldintzak sartzea; haien eragina murrizteko elkarrizketa eta helburuak; giza eta lan-eskubideak betetzea, eta ingurumen-konpromisoak.

Eginkizunak kanporatzeko prozesuak indartuko dira, eta egiaztatuko da hornitzaileak Taldearen eta bere plantillaren jokabidea gidatzen duten irizpideekin bat datozela eta horiek errespetatzen dituztela. Horretarako, alderdi hauek hartuko dira kontuan:

- Hautaketa eta kontratazioa
- Kontrola eta jarraipena

D. Gizartea

Taldearen negozio-ereduak oso lotura estua du komunitatearekin; hori dela eta, bere jardura garatzen duen lurraldeetan integratzea du helburu, eta ekitatea eta **aurrerapen ekonomiko, sozial eta kulturala** sustatzea eta modu proaktiboan bideratzea.

Horrenbestez, Taldeak bere jardueran lortutako soberakinen zati handi bat itzultzen dio gizarteari, interes ekonomiko, sozial eta kulturalerako proiektuak finantzatzuz, prestakuntza emanez eta enplegua sortuz. Egindako ekimenen artean, Taldeak Mondragon Korporazioan ekonomia soziala eta kooperatiboa sustatzeko hartutako konpromisoa nabarmentzen da.

Halaber, Taldearen lanari esker, jendea finantza-arloan erabaki informatuak hartzeko gai izaten da, erabaki horiek dakartzaten arriskuen eta aukeren jakitun, betiere dirua aurreztera eta gastua planifikatzera bideratutako jokabideak sustatzearren, gainzorpetu gabe.

3.2. Jasangarritasunaren arloko jarduketa-guneak

Legeria, erregelamenduak eta arauak betetzeaz gain, bere gizarte- eta ingurumen-errendimendua hobetu nahi du Taldeak, eta beste erakunde batzuentzat erreferentzia izan. Beraz, konpromiso hauek ezartzen ditu esparru horietan:

- Taldeko entitateen estrategian honako hauek aintzat hartzea: GJHeK, Banka Arduratsuen Printzipioek, Klima Aldaketari buruzko Parisko Itunak, Finantza Jasangarrien Europako Batzordearen Ekintza Planak, Aseguruaren Printzipio Jasangarriek eta Europako Itun Berdeak emandako printzipioak.

- Etika-, ingurumen- eta gizarte-gogoetak kontuan izatea negozio-erabaki guztietan zein produktu, zerbitzu eta eragiketa guztietan, adierazgarritasun-ikuspegi bikoitzetik inpaktu negatiboa murriztu eta inpaktu positiboa maximizatzeko.
- Jasangarritasunak berekin dituen aukerak aprobetxatzen lagunduko duten gizarte- eta ingurumen-produktuak garatzen jarraitzea.
- Ingurumen- eta gizarte-arriskuak kudeatzeko irizpideak diseinatzea, arrisku horiek identifikatu, kuantifikatu eta kudeatzeko beharrezko prozedura, adierazle eta tresnak zehazteko.
- Gobernantza onaren jardunbideekin jarraitzea, gestio-egiturei eta interes-taldeekiko harremanei dagokienez.
- Interes-taldeetan ingurumen-kontserbazioari, berdintasunari eta finantzei buruzko prestakuntza eta arlo horiekiko sentsibilitatea sustatzea, ezagutzak eta jardunbide egokiak partekatuz.

4. GOBERNU KORPORATIBOA: ZEREGINAK ETA ERANTZUKIZUNAK

LABORAL Kutxa Taldeak konpromiso sendoa du jasangarritasunarekin. Horretarako, gobernu-eredu bat diseinatu da entitate bakoitzean, goi-zuzendaritzako kideen inplikazioa eta eraginpeko langile guztien ezagutza bermatuta, eta Entitateko eta Taldeko erakundeetako area guztietan jasangarritasuna zeharka hartzen duena aintzat.

Politika honen eraginpeko areetako arduradunek, nork bere erantzukizuneko esparruan eta dagokionean, berau betetzeko beharrezkoak diren baliabideak, sistemak eta antolamendua jarriko dituzte.

4.1. Kontseilu Errektorea

Estrategiaren azken arduraduna da, eta, besteak beste, Entitateak dituen arriskuei erreparatu eta haiek gainbegiratu behar ditu. Horrela, bada, jasangarritasunaren arloan, Politika hau eta etorkizunean egin daitekeen aldaketa oro onartzeko ardura du. Gainera, beharrezko informazioa jaso beharko du, jasangarritasun-estrategiaren ezarpenaren eta hari lotutako arriskuen jarraipen egokia egiteko.

Estrategiak honako hauek hartzen ditu barne, besteak beste:

- Marka eta estrategia (Green ambition)
- Arriskuen eta kapitalaren gestio-eredua
- Komunikazio-politika bezero eta inbertitzaileekiko
- Negozio-prozesuak berriro diseinatzea
- Inbertsio-erabakiak
- Produktu eta zerbitzuen katalogoa: lehendik dauden produktu eta zerbitzuak egokitzea, eta berriak sortzea
- Antolamendu-eredua (printzipio eta eredu operatibo berriak sortu eta asimilatzea).

Caja Laboral Popular Coop. de Crédito entitateko Kontseilu Errektorea izango da arlo horretako araudiak eta Taldean Politika honek ezarritako betebeharrak betetzen direla bermatzeko **azken arduraduna**. Politika behar bezala aplikatzen ez bada, Kontseilu Errektoreak beharrezko neurriak hartuko ditu. Horretarako, behar adina baliabide eman beharko dizkio Entitateari, jasangarritasunaren arloan dagozkion betebeharrak bete ditzan. Kontseilu Errektoreak betetze-

mailan eragina duen edozein inguruabarren berri jaso behar du, une oro, entitateko gainerako areen aldetik.

Estrategia, politikak, arau-eskakizunak, gainbegiraleen aurreikuspenak eta urteko plana betetzen direla bermatzeko, deskarguak jasoko ditu, hiru aldiz urtean gutxienez, eta, Gestio Planaren barruan, Jasangarritasun Plana onartuko du.

Kontseilu Errektoreak eginkizun eta erantzukizun hauek ditu jasangarritasunari dagokionez:

- Jasangarritasun-estrategia eta arriskuarekiko grina zehaztea.
- Taldeak jasangarritasunaren arloan duen jarrera estrategikoa kudeatzea.
- Garatutako jasangarritasun-politika berriak onartzea, bai eta Taldeak jasangarritasuna txertatzeko aldatutako politikak ere.
- Jasangarritasunaren arloko gobernantza-egitura aldatzea (batzordeak sortzea, eginkizunak eta erantzukizunak esleitzea).
- Jasangarritasuneko urteko kudeaketa-plana gainbegiratzea.
- Jasangarritasunaren arloan ibilbide-orria ezartzen dela gainbegiratzea.
- Barne-kontrolak gainbegiratzea, jasangarritasunaren ondoriozko arriskuak identifikatu, neurtu eta kudeatzeko.
- Informazio ez-finantzarioa zabaltzeko txostenak gainbegiratzea, eta, urteko gainerako kontuekin batera, Batzar Orokorrari helaraztea, onar ditzan.
- Ziurtagiriak eta membershipak kudeatu eta haiei buruz erabakitzea.
- Kontseiluak jasangarritasunarekin duen konpromisoaren berri ematea, barne- zein kanpo-mailan, eta lortutako aurrerapenei buruzko informazio gardena ematea.

4.2. Arrisku Batzordea (jasangarritasun-arriskuen gestioa)

Jasangarritasun-arriskuei, klima-alaketari eta naturari buruzko alderdi espezifikoak Arriskuen Batzordearen eginkizunen barruan sartzen dira.

Hiru hilean behin aurkezten zaizkio Arriskuen Batzordeari ESG arriskuen jarraipena egiteko ezarritako adierazleak. Era berean, arrisku horien ezagutza eta integrazioan egiten diren aurrerapenak azaldu eta, hala badagokio, baliotu egiten dira.

Jasangarritasun-arriskuen inguruko jarduketa-eremua duela gutxi sortu da. Horrez gain, arrisku horiek zenbait ezaugarri bereizgarri dituzte, eta, hori dela eta, oso zailak dira baloratzen. Taldearen asmoa haiei buruzko ezagutza pixkanaka hobetzea da, eta behar bezala txertatzea.

2024/1623 (EB) Erregelamenduaren (CRR3) ildotik, ESG arriskuak honela definitzen dira:

- Ingurumen-, gizarte- eta gobernantza-arriskua edo "ESG arriskua": ingurumen-, gizarte- edo gobernantza-faktoreek kontrako alderdietan edo inbertitutako aktiboetan gaur egun edo etorkizunean izan ditzaketen ondorioek entitatean eragin dezaketen edozein finantza-ondorio negatiboren arriskua. ESG arriskuak finantza-arriskuen kategoria tradizionalen bidez gauzatzen dira.
- Ingurumen-arriskua: ingurumen-faktoreek kontrako alderdietan edo inbertitutako aktiboetan gaur egun edo etorkizunean dituzten ondorioetatik eratorritako edozein finantza-ondorio negatiboren arriskua, Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2020/852 (EB) Erregelamenduaren 9. artikuluan ezarritako helburuetarako trantsizioarekin lotutako faktoreak barne (*); ingurumen-arriskuak arrisku fisikoa eta trantsizio-arriskua hartzen ditu barnean.
 - Arrisku fisikoa: ingurumen-arriskuaren zati gisa, kontrako alderdien edo inbertitutako aktiboen gaineko ingurumen-faktoreen egungo edo etorkizuneko ondorio fisikoetatik eratorritako entitatean edozein finantza-ondorio negatiboren arriskua.

- Trantsizio-arriskua: ingurumen-arriskuaren zati gisa, gaur egungo edo etorkizuneko ondorioek, inbertitutako kontrako alderdi edo aktiboek, ingurumenaren ikuspegitik ekonomia jasangarrirako trantsizioak, entitatean duten edozein finantza-ondorio negatiboren arriskua.
- Arrisku soziala: entitatearen kontrako alderdietan edo inbertitutako aktiboetan faktore sozialek gaur egun edo etorkizunean dituzten ondorioetatik eratorritako edozein ondorio finantzario negatiboren arriskua.
- Gobernantza-arriskua: kontrako alderdietan edo inbertitutako aktiboetan gobernantza-faktoreek gaur egun edo etorkizunean izan ditzaketen ondorioek entitatean eragin dezaketen edozein finantza-ondorio negatiboren arriskua.

Aldi berean, Taldeari zuzenean eragin diezaioketen ESG arriskuak hartzen dira kontuan, kontrako alderdien edo inbertitutako aktiboen bidez haratago.

Zuzendaritza guztietan, arrisku horiek kudeatu eta kontrolatzeko antolamenduaren eskema hiru babes-lerrotan oinarritzen da. Lerro horietan, ardura duten areek ingurumen-, klima- eta jasangarritasun-arriskuak kudeatzen dituzte, erantzukizun bereizien ikuspegitik. Hona hemen lerrook:

- Lehen lerroa. Ardura duten areak eta Jasangarritasun Bulegoa. Arlo horiek guztiak Jasangarritasun-taldean daude, foro horretan lantzen baitira Taldearen jasangarritasunari buruzko gaiak, ESG arriskuak barne.
- Bigarren lerroa. Arriskuen Kudeaketa, Araudia Betearazteko Departamentuaren laguntzarekin.
- Hirugarren lerroa. Barne Ikuskaritza.

Entitateak aurrera egingo du jasangarritasun-arriskuen integrazioan eta gestioan.

4.3. Auditoretza eta Araudia Betearazteko Batzordea

Auditoretza eta Araudia Betearazteko Batzordea Kontseilu Errektoreari gainbegiratzeaz, berrikustez eta jakinarazteaz arduratzen den organoa da, informazio ez-finantzarioaren fidagarritasunarekin eta entitateak reportingeko arauzko betebeharrak betetzeko emandako jasangarritasunarekin zerikusia duten gaiak.

Barne-kontrolako sistema eta jasangarritasunari buruzko informazioaren gobernantza bermatzeko helburuarekin, Auditoretza eta Araudia Betearazteko Batzordeak entitateak barne-kontrolako sistema bat izan dezan zaintzen du, jasangarritasunari buruzko datuen osotasuna, zehaztasuna eta trazabilitatea bermatuko duten kontrol eta prozeduretan oinarrituta.

Auditoretza eta Araudia Betearazteko Batzordea honako hauetaz arduratzen da:

- Jasangarritasunari buruzko informazioa lantzeko, berrikusteko eta baliozkotzeko prozesuak gainbegiratzea.
- Txostena prestatzeko erabilitako irizpideak, metodologiak eta politikak, hala badagokio, koherenteak, alderagarriak eta aplikatu daitezkeen arau-eskakizunekin bat datoze la ziurtatzea.
- Txostenak egiteko sistema Europako jasangarritasun-estandarrekin eta erregulazio-espektatibekin eta interes-taldeekin zenbateraino bat datorren aldi-an-aldian ebaluatzea.

Era berean, informazioaren kanpo-egiaztapenari dagokionez, Auditoretza eta Araudia Betearazteko Batzordeak:

- Kanpoko egiaztatzaile independenteen lana gainbegiratzen du, hala badagokio, eta segurtatze-prozesuaren objektibotasuna eta kalitatea ziurtatzen ditu.
- Egiaztapen-txostenak berrikusten ditu, eta emandako informazioaren kalitatea, sendotasuna eta egiaztagarritasuna hobetzeko gomendioak ezartzea sustatzen du.

- Kanpoko aseguramenduaren emaitzen eta antzemandako edozein gorabehera garrantzitsuren berri ematen dio Kontseilu Errektoreari.

Auditoretza eta Araudia Betearazteko Batzordeak gomendioak egin ahal izango dizkio Kontseilu Errektoreari gardentasuna, kontu-ematea eta argitaratutako informazioaren kalitatea hobetzeko.

4.4. Jasangarritasun Batzordea

LABORAL Kutxako Zuzendaritza Kontseiluaren eginkizunetako bat jasangarritasun-estrategia baten ezarpena bultzatzea da. Horretarako, Jasangarritasun Batzordea diseinatu du, organo espezializatu gisa.

Batzorde hori arduratuko da Kontseilu Errektoreak zehaztutako estrategia eta gestio-planak gauzatzen direla bermatzeaz. Horretarako, martxan dauden ekintzen jarraipena egin eta behar diren neurriak hartuko ditu, Entitatea egokitu dadin estrategian finantza jasangarriei dagokienez zehaztutako posizionamendura.

Zuzendaritza Kontseiluko eta Jasangarritasun Bulegoko kideak egongo dira batzorde horretan. Gainera, unean-unean jasangarritasunarekin zerikusia duten alderdien zuzeneko gestioan parte hartzen duten Entitateko pertsonak ere Batzordean parte hartu ahal izango dute, eta horretarako gonbit egingo zaie.

Hauek dira Jasangarritasun Batzordearen jarduketaren eremu nagusiak:

- Taldeko jasangarritasun-estrategia proposatzea Kontseilu Errektoreari.
- Taldearen jardueren jasangarritasuna txertatzeko zehaztutako ibilbide-orria ezartzea eta jasangarritasunaren urteko kudeaketa-plana onartzea.
- Batzordeen arteko koordinazioa bideratzea, ibilbide-orriaren benetako garapena lortze aldera.
- Ibilbide-orrian adierazitako eremuekin lotutako mugariak eta xedeak ezartzea, errendimenduari buruzko funtsezko adierazleak zehaztuz eta horien jarraipena eginez.
- Politikaren, gertaeren jarraipenaren eta merkatu-joeren artean loturak ezartzea.
- Ekintza-planak egitea.
- ESG arriskuen adierazleen/KPIen jarraipena.
- Kanpoko mehatxu, aukera eta gertaera garrantzitsuen jarraipena egitea.
- Jasangarritasunaren arloko merkatu-jardunbiderik onenen jarraipena egitea.
- Taldeak bere interes-taldeei helarazi nahi dien mezuari ondoen egokitzen zaizkion nazioarteko ekimenak eta estandarrak identifikatzea, baita horietan jarduteko proposamena ere.
- Taldearen jasangarritasunaren eta jardueraren arloan etorkizunean egon daitezkeen arau-eskakizunak identifikatzea eta horiek betetzeko proposamena garatzea.
- Jasangarritasuna txertatzeko prozesuan etengabeko hobekuntza bultzatzea.
- Taldearentzako garapen-aukera berriak proposatzea, finantza- eta aseguru-jarduerari lotutako jasangarritasunaren arloan.
- Jasangarritasunaren arloko politikak aldatzea edo gainbegiratzea proposatzea.
- Kontseilu Errektoreari informatutako orientabideak ematea arlo horretan mahaigaineratutako gaien inguruan.

Batzordeari bere eginkizunak betetzen laguntzeko, Jasangarritasun Bulegoak koordinatuko du jasangarritasunaren jarraipena egiteko dokumentazio arrunta. Dokumentazio hori Batzordeko kideen eskura egongo da lankidetzaren ingurune seguru batean, Entitatearen intranetean.

Normalean, urtean gutxienez 3 aldiz bilduko da. Dena den, ohiz kanpo bilkurak ere egin ditzake, hala irizten bazaio.

Azkenik, Politika honi dagokionez, Jasangarritasun Batzordeak, Jasangarritasun Bulegoaren bidez, Kontseilu Errektorera helaraziko du Jasangarritasun Politika onartzeko eta/edo aldatzeko proposamena, baita horrekin lotutako erabaki estrategikoak ere.

4.5. Jasangarritasun-taldea

Jasangarritasun-talde bat sortu da, Taldearen finantza-jardueran jasangarritasuna txertatzeko ibilbide-orria garatu dezan epe laburrean.

Taldeko area hauetako arduradunak eta Jasangarritasun Bulegokoak dira jasangarritasun-taldeko kide: Negozioa, Araudia Betearaztea, Kreditu-arriskua, Arriskuaren kudeaketa edo Komunikazioa.

- Jasangarritasun-estrategian abiarazi beharreko ekintza berriak proposatuko ditu, baita Gestio Planeko lerroak ere.
- ESG arriskuei buruzko alderdiak jorratuko ditu, baita arrisku horiek Taldeko arlo guztietan integratzeari buruzkoak ere.
- Jasangarritasun-taldearen bileretan, Jasangarritasun Planaren ezartze-prozesuan lortutako aurrerapenen deskargua egingo da.
- Jasangarritasun Batzordeari eta Kontseilu Errektoreari jakinarazi beharreko KPlak emango ditu.
- Jasangarritasun Batzordeak eskuordetuta, behar diren ekintzak gauzatzeko ardura izango du.
- Zeharkako proiektuak martxan jartzeko berariazko lantaldeak sortuko ditu.

4.6. Jasangarritasun Bulegoa

Jasangarritasun Bulegoa sortu da, eta honako eginkizun hauek ditu:

- Jasangarritasunaren arloko ekimenei ikuspegi orokorra, koherentzia eta zentzua ematea, Taldearen estrategiarekin bat.
- Plan zuzentzailearen eta urteko Gestio Planaren ildo nagusiak zehazten laguntzea.
- Ekintza-lerro eta helburu berriak proposatzea.
- Lantaldeak, jasangarritasun-taldea eta ibilbide-orriaren eta urteko Gestio Planaren ezarpena dinamizatu, koordinatu eta horren jarraipena egitea.
- Area guztiei zerbitzua, sentsibilizazioa eta laguntza ematea, ezarritako helburuak lortzeko eta politika, prozesu, produktu eta zerbitzuetan jasangarritasuna zeharka txertatzeko.
- Arriskuen Kudeaketa laguntzea, jasangarritasun-arriskuen kontrola eta jarraipena egiteko.
- Jasangarritasun Batzordeko idazkaritza teknikoaz arduratzea.
- Jasangarritasunarekin lotutako barne- eta kanpo-elkarrizketa gauzatzea.
- Jasangarritasunaren dibulgazioa/txostena, eta horrekin lotutako barne-komunikazioa.
- Prospekzioa eta zaintza jasangarritasunaren arloan.

4.7. Jasangarritasunari buruzko informazioa eta txostena

Taldeak gardentasun osoa lortu nahi du jasangarritasunaren arloan, interes-taldeek Taldearen konpromisoa zenbaterainokoa den jakiteko aukera izan dezaten eta arlo horretan dituzten itxaropen eta lehentasunekin bat ote datorren egiazta dezaten. Horretarako, jasangarritasunari buruzko atal berezi bat dago web-orri korporatiboan. Politika web korporatiboan egongo da eskuragarri.